

Nro 36

BCU Cluj / Central University Library Cluj
A' FELS.R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

Költ Bétsben, Péteken Octobernek 31-dik napján
1800-ik esztendőben.

B é t s.

A' Császár eö Felsege méltoztatott, nem tsak régi öseitöl vett Német országai, hanem Hazánk' nemességivel is tundöklö, és mind azért, mind pedig országunkban fekvö birtokaira nézve érdemes Hazánkiai közzé Izámlálandó M. Jenisch Bernáth Urat, a' belsö Titkos Udvari Státus Cancelláriánn lévő valóságos Udvari Tanátsost, fontos érdemeit kegyesen tekintvén, a' maga tulajdon indulattyábúl, az ö Felsege minden örökös Tartományiban Bároi méltóságra kegyelmesen fel-emelni, és a' taksák' el-engedésével is hozzája viseltetö kegyességét ki-mutatni.

Ö Cs. Királyi Felsege, Báró Vajai Vay László Úr ö Ngát, Cs. Királyi Kamarási méltósággal, kegyelmesen meg-ajándékozni méltoztatott,

N ■

Az *Eperjesi* Districtuális Táblának nagy érdemű Assessorát T. Lipotzi *Ketzer Sándor* Urat, Királyi Tenátsosi titulussal méltóztatott meg tisztelni ö Felseége.

Nagy Britannia.

A' Frantziák és Anglusok között ismét háborut jelentő állapot kezdett elő fordúlni. Az Oktob. 10-dikénn indúlt *Londoni* levelek így festik-le ezen állapotot: —

„Úgy látszik, úgy mond, hogy a' további alkudozasoknak fundamentomául meg-kivántatott tengeri fegyvernyúgváshoz való reménség, el-enyésztett. A' Frantzia Biztos *Ottó* polgár, az Első Consúlnak a' fegyvernyúgvást illető utolsó vábízottul a' *Cemra* Miniszterjénk tábravezetékhez szolgáltatta. Olyak a' benne lévő fel-tételek, hogy, a'-mint erőssítik, nem lehet el-fogadni. A' többek között, azt is kivánta a' Frantzia országlószék, hogy a' Bresti hajós sereget elégséges eledellel tölthesse-meg, és *Egyiptomba* segítséget küldhessen. Ez szerint nem látszik alkalmatosságunk lenni a' *Lunevillei* Congressuson való megjelenésre, és el-kezdett alkudozásaink úgy tartódhatnak, mintha félbe szakasztódtak volna. A' folyó hónap' 3-dikától fogva, bekességes posta hajó sem jött sem *Calaisból*, *Douvreshez*, sem innét nem ment oda. Gondólják, hogy a' mi országlószékünk egészízen közönségesse fogja nem soká tételni a' Frantzia országlószékkel a' tengeri fegyvernyúgvás iránt tolytatott levelezést. Úgy látszik, hogy *Máltha'* fel adattatásának, és a' Frantzia's Amériikai Respublikák között kötött barátságos *Alkunak* híre, okozta légyen kiváltképpen, hogy mi a' fegyvernyúgvást a' tengerenn el nem fogadtuk.”

„*Gibraltártól* olyan tudósítás érkezett, hogy a' tengeri expedízióra ki-botsáttatott hajós és fegyveres csapatok, az *Abercrombie* és *Sir Pultney* vezérlések alatt, az első t. i. *Mihorha* izi-

getétől, a' másik pedig Ferról mellől, melynek öblében a' minapi nem szerentsés expeditziót tette volt, Gibraltárhoz meg-érkeztenek, és magokat valamely fontos expeditzióra való czélozással, egyesítették.

„Még egy harmadik expeditzió is nem soká a' tengernek fogja vitórláit erefzteni, és ez is a' Közép-tenger felé veszi útját. A' mi kezünkben lévén már most Máltha, égélz örövel fognak onnét ezen három tengeri hadi tsoportjaink, Egyiptom ellen dólgozni.

A' Londoni Udvari Ujjság maga is úgy ír a' tengeri fegyvernyúgvástól, hogy, mint a' feljebb elő hozatott Londoni levélben említődött, ujj nehézségek adták légyen az ágonkatszó Lila'anyegyekre nézve nem melhetett egészízen végre ez a' tengereknek való fegyvernyúgvás —

„Azonközben (így folytatja szavait a' Londoni Ud. Ujjság), semmi áldozatoknak meg tételét nem fogja el-mulatni a' Britannus orzáglószék, tsák hogy a' több Hatalmasságokkal egyet-értőlög a' békességes alkadozásokból hathatósan részeseülhessen. Tsakugyan még sem tselekszi azt soha, hogy egy olyan fegyverüzntetésben előre meg-egyezzék, a' mely a' Britannus tengeri erőnek még bizonyított hathatosságát, és vigyázó szemeskedését, meg gyengithetné, az ellenségnek meg-kötöztetett kezeit az ő kikötőhelyeiben feloldozhatná, 's ötet abba az állapotba helyeztethetné, hogy azon czélozássait, a' melyek az ő kikötőhelyeinek a' mi hajós seregeinktől való bé-zárattatások által, böltsőjökben meg folytatnak, végre' hajthassa. Azonban, minthogy Máltha izigetépn Lavalette vára már Capituláció által, a' Britannus seregek' kezére jutott, ujj rémenség lehet, hogy a' Frantzia orzáglószék, a' mely a' tengeri fegyvernyúgvásnak főbb feltételvé helyhez-tette vala egyebek között azt is, hogy ezen Lavalette várába eleséget Izállithasson-be, már most úgy fog több más féle akadályokat is tekinteni, mint el-enyéltetteket.

Szó vagyon az ujjabb *Anglus* levelekben arról is, hogy, ha a' tengeri fegyvernyúgvas meg készülhetne, *Anglia*' részéről; ha nem *Lord Grenville*, tehát *Lord Whitworth*, a' ki az *Anglia* és *Dánia* között való minapi alkudozásokat tolytatta, fogna a' *Luneyillei Congressus*ra jöni.

Arról az *Anglus* hajós és fegyveres seregről, a' melyről a' fennebbi *Londini* levélben az olvastatik, hogy *Gibráltárnál* a' *Lord Pultney*' tsoportjával magát öfzfze tsatólta légyen, úgy irnak más *Londini* levelek, hogy útját nagy sebességgel *Egyiptom* felé vévén, már *Siciliu*' táján jár.

Kevéssel ez előtt 12 hajókat terheltek meg az *Anglus* hajósok igen erőssen kövel, és 6 kisebb fegyveres hajókat rendelték melléjük, elvezettek vélek a' tengerre, olyan czélozással, hogy a' *Helmsluisi* Hollándus kikötőhelynek szája' elibe érkezvén, ott a' kövel terhelt 12 hajókat el-sűjjeszfék, s ily módon a' kikötőhelybe való ki-sbé járósnak útját ketté vágják. Hanem, még minekelötte oda elérkezhettenek volna, olyan kemény szélvész találta őket, hogy a' hajósok a' terhelt hajókat magokra hagyni, és a' 6 más hajókonn az *Anglus* partokhoz vízfzáz térni kente-lenítetttenek. A' 12 terhes hajók közzül pedig a' szélvésznek el-tsenedesedése után tsak egyre találhattanak réá, a' melyet már az *Angliai* partok mellé vízfzáz is vezettek: a' többek pedig kétség kívül imitt-amott el-sujjedeztek.

A' *Lord Nelson*' és *Sir William Hamilton*' bágáziái már meg-érkeztenek *Angliába*. A' *Hamilton*' portékái között nevezetesen, 32 ládák *Olofz* orfzági réziségekkel és ritkaságokkal vannak tele.

A' *Jó-reménség*' fokához egy igen gazdag kereskedő hajót vezettenek-bé mint gyanust az *Anglus* hajók, a' melynek terhe az egyéb portékákon kívül 100 vár-vívó ágyukból állott. A' hajó *Dánus* zászló alatt evezett.

Chinából egyebek között sok vég Nankinget is hozott az az Anglus kereskedő hajós sereg, a mely a' maga onnét való vízfzár indulásakór, mint közelébről irtuk, nem kevésse meg haragította a' Chinaiakat.

Frantzia Ország.

Október 1-ső napján egy kitsiny házi vígasságot és vendégséget adott a' Második Consúl *Cambaceres*, annak emlekezetére, hogy az Első Consúl *Bonaparte* ez ez előtt éppen esztendővel érkezett vízfzár Egyiptomból Frantzia országba.

Az Első Consúl a' *Spanyol Királyné'* számára, az *Andalusiai* paripákért való költsönös ajánlékban, egy Jolyan öltöző ruhát készített, a mely valami fél millió Lyrákba fog fel-kerülni.

A' közelébbi *Moniteur* is ki-hirdette már azoknak a' 3 Frantzia Fregátoknak a' szeréntsétlenségét, a' mely azokat, Déli Amérikanak partjai mellett érte. Mi ezt a' történetet holzfzason leirtuk nem régen; most tehát tsak azt jegyezzük még meg itten felölle, a' mi a' *Muniteur'* előadásában nevezetes, u. m. azt a' bánkodó hangot, a' mellyel ő, a' Frantzia Respublika' hajós seregeinek sok vers béli szeréntsétlenségeit ki-fejezi: — „A' Frantzia tengeri örök szeréntsétlen epochája (idő határja); úgy mond, a' melyben 7. esztendőknek le-folytok alatt, a' mi hadi hajós seregeinket, a' mint tsoportonként és szakaszonként a' tengernek ez vagy amaz részeire ki-eveztenek, egyik tsapás a' másik után érte, még nem rekesztődött-bé. Valami 20 hónapoknak előtte három Fregátjaink a' *Rocheforti* kikötőhelyből ki-evezvén, minekutánna az ellenségnek sok kárt tettek, a' *Guineai* partokon majd minden Anglus kereskedő szállásokat el-rontottak, 's a' *Braziliai* partok körül folyó Anglus és Portugallus kereskedést meg-gátolták volna, végezetre ezeket is, mikór már meg-rakodva zsákmányaikkal ép-

pen vizsgáló akartanak volna indulni, a' *Plata* folyó viznek torkánál, 6 Anglus nagy hajók meg-támodták, 's kettejét ezeknek is el fogták, &c.

Ugyan ez a' Párisi officialis Ujjság-levél, ilyen szavakkal ír az Oktob. 9 dikéon ki-tudatott öfz-sze-esküvésről: —

„Valamikor tsak még eddig az országlofzék, vagy valamely hadi munkának ujjantoni el-kezdésihez, vagy pedig békességes alkudozásokhoz készült, és a' maga tzelezásainak a' mesterkedő vakmerő bátor emberek előtt való el titkolását szükségesnek lenni tartotta, mindenkor kesdettek a' Jákobinusok e' féle öfz-sze esküvéseket: úgy látszik azonközben, hogy ezen embereket, és a' kává házakban sokadozó külömben is békételen kiribistákat, csammis oly erőssé nem ipfizantja, mint az, hogy az Elő Consul teiyességgel meg nem akar szünni attól az iparkodástól, hogy az Emigránsoknak szeréntsétlen' állapotjokat a' lehetőségig könnyebbé tehesse, a' mint is hogy minden erre vezérő útakról és módokról, a' mellette lévő Státus-Tauátsosoktól értekezni, meg nem szünnik.

Ugy itélnék némelyek, hogy az Emigránsok' laistromába irattatva lévő 140 ezer személyek' közzül tsak valami 4 vagy 5 ezeren ha fognak leg feljebb lenni olyanok, a' kik onnét ki nem törölnének, következés képpen a' kik az országba vizsgáló nem botsáttatnak. — Mások ellenben úgy vélekednek, hogy nem igen lehet ezek közzül sokaknak az ő vizsgáló-botsáttatódásokonn is örövendeni. Sokan vagynak *Párisban* olyan emigránsok, a' kiknek kedvetlen állapotjokról a' többekére is következést lehet ki hozni. Ők *Párisba* vizsgáló mentenek, és úgy látszik külső képpen, hogy nintsen egyéb tereh rajtok, tsak, hogy a' Politzia vigyázatja alatt vagynak: hanem, leg jobban érzik a' dólgot az ő barátjaik (így szoll a' tudósító), a' kik őket eleinten jó szívvel látták, és, mint szeréntsétlenségnek örömet adtak. De, a'

mi sok, tsak sok; végezetre barátjajk is réájok úntak; azonközben, sem az Emigráns laistromból ki nem töröltettek sokak mind ez ideig, hogy a' Politziai vigyázat alól fel-fzabadúlvan, valahová el-mehetnének; vagy ha talám némelyek időre ki töröltetnek is a' laistromból, kérdés, hogy javaikból kapnak e' valamit visszázá? Némelyek már annyira meg keseredtek közzülök, hogy passusért folyamodtak a' Politziai Ministerhez, hadd mehessenek ismét külső országokra: de azt sem nyertek; s-másuva se mozdúlhatnak. Egy szóval, ezeket igen kedvetlen állopotra juttatta, nagy részint a' terroristai, vagy Roberspieri időpont, közönséges vélekedés lévén az, hogy az akkór uralkodott nagy félelem, ártatlan emigránsokat is sokat uszítván, minden hátról kizárta méltókat.

Nem lehet ugyan kétségbe hozni azt telyességgel, hogy az Első Consúl, igazi indulattal ne kívánna ezeknek állapotjokonn könnyebbíteni: de más felől minden tudja, hogy a' Constitutzió az Emigránsok' dolgában is bizonyos határt szabott elejibe; azt is minden szemlélheti az itt feljebb elő hozatott officialis Ujjság-levélnek szavaiból, hogy mely sok és mely veszedelmes ellenzői légyenek néki az Emigránsokhoz viseltető kedvezésnek és mérséklettségnek útjában. Emlékezhetnek olvasóink a' tavaszi Ujjságainkból arra, hogy az Első Consúlt, az ő Olo/z országban való léte alatt, még a' Meg-tartó Tanátsbéli akkori Préses *Sieyes* is meg intette vólt az Emigránsokhoz viseltető vigyázóbb kedvezés felől, ne hogy el találjon jöni az idő, a' midön ne lehessen módja a' nékiek való további kedvezésre. — Mi annak idejében, mind a' *Sieyes* intő levelét, mind az Első Consúl válaszfizát ki adtuk vólt. — Azt mutatják a' következesek, hogy nem vólt a' *Sieyes*' intése fundamentom nélkül való.

Azok az 5 Státus Tanátsosok, a' kikre ezen Emigránsok' állapotjának meg-fontolását bizta vólt az országlólték, hogy t. i. kiket, és mi mó-

don, 's mitsoda fel-tételek alatt lehetne a' ki-vándórlottak' laistromából ki-törlni, már bé adták ezen munkájokat a' Consulokhoz, a' mely is summáson abba határozódik, hogy az afzfonyszemélyeket, a' gyermekeket, 's a' vén embereket, minden külömbség nélkül ki kellessék a' laistromból törlni: a' jofzág' dolgára nézve ellenben, az javasoltatik, hogy egy Émigránsnak is ne lehessen 10 ezrtendőknék le folyta alatt, az ő ki-törlődésének napjától számlálva, jofzágot vásáro'ni.

A' Meg-tartó Tanátsnak és a' Státus-Tanátsnak tagjai, Oktob. 14-dikénn reggel, midön az Első Consúl a' maga falusi jofzágából *Mal-maisonból* bé érkezett látogatására menvén, megilletőve való nyilatkozatást tettek neki az iránt, hogy mely kedvetlen fel-indulással esett légyen nékiek értékre azoknak a' gonosz embereknek ellene intéztetett és előre való meg-gondolással forralt bünös fel-tett czéljok, a' kik az Opéránn el fogattattanak, &c.

Páris, Oktob. 17-dikénn:

Tegnap a' Tribunátus' tajai is meg-jelenének az országlófzék' házában, a' hól Státus-Tanátsos *Benezek* és a' Justic - Minister által az Első Consúl Kabinetjába bé-vezettetvén, ott találták öfzfe gyülekezve a' többi Ministereket, a' Státus Tanátsosokat, és a' Consuláris Gárdának, 's a' Párisi örző seregnék tiszteiket. A' Tribunátus' Présesse *Crassous* lévén a' szószolló, ilyen formálog beszélt: —

„Hazafi Első Consúl! Egyen-egyen mindenkünk méjj boszszankodással értettük, hogy mi némü öfze-esküvés jött légyen világosságra, és hogy az, egyenesen a' te személyed ellen völt légyen forraltatva. Hogy mi egyenként nem jöttünk azonnal hozzád fel-indulásunknak ki-nyilatkozatására, azért történt, hogy a' köz jóra nézve hatóságabb eszköznék gondóltuk, hogy az egész Tribunátus egyizersmind öntse-ki a' maga fel-for-

rött érzékenységet. A' Respublika' első Magistratuális személyének életét ki óltani igyekezni, annyi, mint minden jó Frantziát, 's magát a' Respublikát is, veszedelembe helyheztenni. Tedd le ez úttal természeti engedelmes szivüségedet; mivelhogy a' közönséget illető bűnnek, nemzet-bántó bűnnek, meg büntettetése forog fenn. Ne kívánd magad, magad-előtt titkólni Első Consúl, azt, hogy mi közöttünk már, sok féle ölfzve-esküvések, sok izben, és sok féle szín alatt történtenek, a' melyek sem meg-visgáltatás alá nem vétettetvén, sem meg nem itéltetvén, ilyen módon hazánkfiainak nagy része a' veszedelmes nem-hivésnek lett áldozatjává; eljött az idő, hogy ennek véget vessünk. Egy oly igazságos, oly bölcs igazgatózék, mint a' melynek te a' feje vagy, tsak a' valóságos és nagy fontosságú ölfzve esküvésekről szokott ugyan hirdést tétetni: hanem, mikor a' dolog már egyszer ki-nyilatkozott, kötelességében áll, hogy a' bűnösöket minden közönséges módok és leg szorossabb törvények szerént, üldöztesse, &c.

Az Első Consúl eképpen felelt: — Közönmöm a' Tribunátusnak ezen hozzám viseltető indulatját. Én nem voltam valóságos veszedelemben. Azok a' 7 vagy 8 szerentsétlenek, nem bírtak bűnös fel-tett céljoknak végre halytására elégséges tehetséggel. Nem említvén a' theátronn jelen lévő minden hazafiainak segedelmét, ezen kívül még ennek a' derék' Consuláris Gárda-seregnek is véllem vólt egy strátza-tsoportja (*pikétje*), a' melynek tsak a' tekintetét sem állhatták vólna ki azok a' szánakozásra méltók. A' Politzia is, még nagyobb vigyázattal vólt. Ezeknek a' körülállásoknak elő hozására, azért botsátkozok-ki, minthogy talám szükséges tudni Frantzia országnak, azt, hogy az ő Első Magistratuális emberének élete, semmi féle körülállások között nem tétetődhetik ki a' veszedelemnek. Ő mindenben el jár, a' mit a' nem-

zet réá bízott. Ha valaha úgy kívánná a' Végzés, hogy ő a' nemzetnek bizodalját el veszténe: már akkor azt az életet sem betsülné tovább, a' mely a' Frantziáknak boldogságát többé elő nem mozdíthatná."

Az után a' Párisban lévő minden Generálisok és egyéb fő tisztek is megjelentek az Első Consúlnál, arról tévén ötet bizonyossá, hogy mely erőssen fel indúltak légyen ök minyájan, mikör értékre esett, hogy az ő élete illy méltatlan vezedelemnek vótt légyen ki-tétettetve.— Az Első Consúl ezeknek is tsak azt a' feleletet vizszonozta, hogy az ő élete nem forgott valóságos vezedelemben, mivel hogy Gárda strázsák vóltanak az operánn véle, és a' Politzai, még nagyobb vizyázással vólt minden mozdítások.

Oktob. 16. dikánn a' harmadik Consúl *Lebrun* adott valami 90 személyekre terített asztalnál való vendégséget, annak emlekezetére, hogy az Első Consúl éppen elztendővel az előtt érkezett Egyiptomból Párisba vizliza.

Magyar Ország.

Győr, 22. Oktob. —

Kedves Magyar Kurirrom!

Mostan ditsösségessen Uralkodó Kegyes Királyunk ez Ujjabbi Insurrectió eránt, a' többek között ezen 4 Megyéhez is meg küldött Kegyelmes Parantsolattyának mennél elébb, 's nagyobb kézséggel lehető tellyesítésére nézze, a' közélébb múlt Sz. Mihály Havának 22. dik napján Nagy Méltóságú Gróf Vazsonkeői *Zichy Károly* Kegyelmes Fő Ispány' Urunk O Excellentiájának elől ülése, és bölts kormányozása alatt a' F. Karoknak és Rendeknek Köz Gyülése tartattatvan, abban, hogy ezen! N. Vármegye a' reája esett 145 fejbül álló] lovas, és 320 gyalog vitezlő seeretet minden meg kívántató kézülettel együt

a' leg jobb, és illendőbb formában e' most folyó Mindszent Havának 20 dik napjára minden további hátramaradás nélkül fel készítse, és ki állítsa, meg határozottatott, 's egyfzersmind ezen egész terhes dolognak minél könnyebben, rendezebben, és jobban lehető eszközlése, és végre hajtása, mind ő Excellenziajának, mind a' T. Státusokknk egyenlő akarattyyokkal, és kívánságokkal érdemes V. Ispányunknak T. *Gyürgyi Pál* Urnak számos esztendőök ólta tapasztalt hafznos intézéseire, szorgalmatosságára, és bölts rendelkezésre bizattatott. Meg is mutatta a' tllált V. Ispány Úr mit tehet egy serény, és szemes Élőljárónak, 's jó Hazafinak a' közjóért való szives törekedése, mellyel a' Publicumnak benne vetett erőss Bibliothèque de la Université de Szeged voltaképpen meg felelt; hanem azt magának továbbra is egészlen, 's egy átallyában meg nyerte, midőn az egész Megyének álmélkodására, 's egyfzersmind ki magyarázhatatlan örömére az egész N. Insurgens Vitézljő sereget, a' lovássagot ugyan Assessor Kelecsényi *Fejérputaky László*, a' gyalogságot pedig Sz. *Miklósi*, és *Ovári Pongrácz Mihály* Urak, mint Kapitányok vezérlések alatt, a' ki rendelt napra dél előtti 10 órára forma ruhába szép rendel, és egész parádába, fegyverrel, 's minden készülettel együtt a' piaczra a' Jesuiták Temploma eleibe ki állította, a' hová maga többször említett V. Ispány Úr is díszes Magyar ruhában ló háton a' Zászloknak által adására meg-jelenvén, minékutánna a' Vitézljő Seregnek Zászlói Györi Nagy Praepost, és Fininiai fel szentelt Püspök *Hodosi Pierer József* Úr ő Nagysága által a' most jelentett Templomban meg lizenteltettek, 's a' Vitézljő Sereg kint a' Templom előtt tölle fel szóval Püspöki áldást nyert vólna, tiztelt V. Ispányunk az egész Front előtt a' N. Megyének számos érdemes tagjaitól, és az öfzve todúlt számtalan sokaságtúl mindenfelől környül vétetve lévén, illy fontos, szivre

ható, és szívet buzdító beszédet intézett a' Vitéz Sereghez:

„Vitéz Atyámfiai!

„Ismét elől fordúlt az az idő, a' melyben jó Királyunknak édes Hazánknak, és minden Vagyonunknak oltalmára fegyverbe öltözvén az Mars Istennek áldoznunk kelletik. A' mi törvényes Királyunk Megyénkhez is küldött Kegyelmes Leveleiben nyilván meg vallja azt, hogy az 1797-dik Esztendőbeli Insurrectió a' Campo Formidói Békesség kötésben nagy eszköz volt légyen; de mivel az ellenség abban az békességben foglalt kötéseit meg nem tartotta, számos seregeket gyűjtvén, Királyunknak táborait minden felől meg támotta, kéntelenített a' mi F. Királyunk másodszor is benünket fegyver fogásra felserkenteni, abba helyeztetvén teljes bizodalmat, hogy most is azon Frigyet szegő, Hazánk 's Királyunk ellen agyarkadó ellenséget ditsösséges békessegnek kötésére minden bizonynal kényszeríteni fogjuk.

„Ezt reményli, és pedig méltán reményli Felséges Urunk. Lám a' Magyar Nemzetnek Vitézi tselekedetei, mellyekkel magát sok házadoktól fogva e' máj napiglan meg különböztette, nem csak hazánkban, hanem a' Földnek egész kerektségénn ismértessek. Hét Száz Negyven egy esztendőig az Insurrectionalis Fegyver oltalmazta Királyainkat, és hajdani Atyáinknak törvényes Szabadtságait; ez metzette fel idegen Nemzeteknél az halhatatlanságnak Tábláira amaz 1741-dik esztendőben kezdődött Háboruban a' Frantziákon Baváriában vett ditső győzödelmet, ez erőssite meg a' nagy emlékezetü Mária Theresiának Királyi székít.

„Altal adtam már tinéktek Vitéz Atyámfiai! ezen Nemes Megyének fel szentelt Zászlóit, nem kétkedvén, hogy ditső Eleinknek híres diadalmait, az édes Hazához vonzó szeretetet!, és a' törvényessen Uralkodó Fejedelemhez való hivségét sze-

meitek előtt tartván, az ellenségnek meg támadásai ellen oly készséggel, oly bátorsággal 's oly erővel fogtok harczolni, Hazánkat, 's Királyunkat úgy védelmezni, hogy titeket az egész világ méltán a' régi Vitéz atyáink' Unokáinak nevezhessen. Valamikor ezekre a' Zászlókra tekinteni fogtok, emlékezzetek meg, hogy Atyáitok, Rokonyaitok, és minden Vagyontok a' végső vezedelemben tölletek várják hathatós oltalmakat.

„Közelget az ellenség a' Német Birodalomnak rablásából édes Hazánk felé, ha titeket F. Királyunkhoz, és édes Hazánkhoz való szeretet, és hiveség, a' Magyar Nemzethez illő bátorság, 's Éliteknek vitézsége nem lelkesített, vérrel, és undoksággal meg fértéztetett Megyébe fogtok visszafutni, a' Nyájak ölébe kerültek, ünnepzettel lesz siralmas rabi maradástok; ellemben akkor lézzen ditsőséges a' visszafutástok, ha a' kevély ellenséget meg alázzátok, és a' világ előtt meg bizonyítottok, hogy a' Magyar csak addig nem Vitéz, míg Királyaért, és Hazájáért Fegyverhez nem kap. Lobogó Zászlóitok eleibe fogunk menni, és Borostyán Koszorukkal fogunk néktek háládatos áldozatokat tenni.

„Azomban mi, a' kik tölletek hátra maradtunk, bizonyossokká teszünk benneteket arról Vitéz Atyánkfiai! hogy inkább utolsó tsepp vérvérünket ontjuk, mint sem Királyi, és Nemzeti Jussainkat fel forgattatni, és magunkat idegen iga alá vettetni engedjük.

„Éllyen a' Király Második Ferentz!
Vivat! Vivat! Vivat!

Melly meg lévén, mind a' Vitézlő Sereg, mind a' számtalan sokaság a' szivbeli méltó örömtől fel gerjesztetvén Kegyes jó Királyunknak háromszor vivatot kiáltott, 's ezzel az egész Insurrectionalis Sereg szép rendel, és muzsikaszóval, 's lobogó zászlóval a' maga Quartélyára haza indúlt, kit a' tisztelt V. Ispány Úr is (semmi faráttságának nem kedvezvén) többek.

kel együtt egész odáig lóháton el-késért. — Meg kell vallanom, hogy azon jó intézetet, készséget, és szép rend tartást, melly szerént ezen N. Megyének Vitézlő Serege, illy hamar illy dízessen, és illy jó móddal ki állittatott, Kegyelmes Fő Ispányunknak bölts kormányozása után, egyedül érdemes V. Ispányunk fáradhatatlan szorgalmatosságának tulajdoníthatjuk, a' ki minden törekedéseit arra intézte, hogy Királyának, Hazájának, 's a' Megyének e' réizben is mennél előbb eleget tehessen, 's minél jobban hatználhasson. —

Kedves Nádor Ispányunk Ő Királyi Fő Hertzegsége szerelmes Parjával együtt, Kegyelmes Fő Ispányunknak, 's több Mánásoknak késérsék között, ma délután a' Magyarországi Császári Győrbe meg érkezvén, tiszteletekre az egész Insurrectionalis Vitézlő Sereg tsinossan, és egész paradába ki rukkolt, mellyet is, ő Királyi Fő Hertzegsége kegyessen meg izemlélni méltoztattak, 's ezen való szives örömöket nyilvánlagos jelekkel is ki mutattak; sőt Kegyes Nádor Ispányunk mind a' vitézlő sereget szép maga viseleséért, és dízessen lett fel készüléséért, mind érdemes V. Ispányunkat a' jó rendelésért, 's a' Vitézlő Seregnek illy gyorsan, és szép modgyával lett fel állittatasában tett igaz hazafi szives fáradozásá-jért, különösen meg ditsérte.

Poson.

Nádorispányunk Ő Királyi Fő Hertzegsége, a' Fel kelő Magyar N. sereg' meg-járásában foglalatoskodván, Oktob. 20 dikánn Komáromba érkezett, a' hová ekkorra kedves hitvesse a' Császári Hertzeg Alízony is Budáról fel-érkezvén, özfizze találkoztak. Innét együtt 22-dikben Győrbe érkeztenek, és az itten lévő N. Vármegye béli Fel költ sereget 's-annak fegyverben való gyakorlottságát a' Palatinus Ő Főh. gsege meg-izemlelte; ki is 23-dikban Gr. Kolonics kamaras Urral, Papa, tele a' A. Vezsrem Vármegyei

Felköltök' seregének meg-nézésére folytatván útját, estvére Szombathelyre érkezett, a' hól a' Vas Vármegyei Fel-költ sereget méltoztatott kegyelmesen meg szemlélni. Ugyantsak 23-dikbann indult el a' Császári Hertzeg Aszfzony is Győrööl Sopron felé, a' mely útjában az nap' Sz. Mikloson a' Zichi Grófi Kastélyban fölöstökömözött, azon éjjel M. Óváronn hált, másnap délre Eszterházára, estvére pedig Sopronba szerentsésen meg-érkezett, a' hól hedves hitvessével ismét ölszfe találkozott. — Ottan nagy ceremoniával való Zászló szentelés tartatott 25 dikbenn, melynek alkalmatosságával született Erdödy Grófné Pejacsevics Grófné ö Nga, a' Fel-keelő sereg hélieket minyjákat egy egy napi zsoldal kegyesen meg ajándékozta, és a' jelen levő tilzketet, valamint a' katonákat úgy a' polgáriakat, gazdagon meg-vendégelte, a' kik Hazánknak Fel-séges Attyaikért és Annyaikért, a' F. Austriai Házért, örömmel ittanak. — Fegyvertármester B. Alvintzi is, Sopronba a' Fő hadi szállásra, már meg érkezett.

Erdély Ország.

„Nagy-Enyed. Oktob. 17-dik napján A' mi N. Enyeai legszébb virágjábann ékeskedő 's kü-lömbféle rángu Tapokkal tellyes Collegiumunk, ki-botsátá kibeléből Tanuló seregünknak díszét, Mélt. R. Sz. B. Gróf Teleki Imre Urfi Ö Nagyságot, a' kinek igen kedves maga viseletét, szelidségét minden erköltsi virtusait, és Tudományokban való szorgalmatosságát 's előmenetelét, valamint minden tanuló társai, úgy Tanítóji is örömmel tsudálták.

Ezen Izeretetre méltó Úrfi, szorgalmatos tanulásának világos példáját adá, a' folyó esztendőbenn Septembernek 20 dik napján, a' midőn

nagy érdemü Tinitőjától 's nevelőjétől *Koncert János* Urtól a' próbának helyére elé-vezettetvén, minekutánna ez, egy-néhány kérdéseket tett volna eleibe, a' Professor Uraknak által ajánlotta, a' közönséges meg próbáltatás véget; és a' Philosophiának minden nemeiből annak Historiájával együtt, a' Jurisprudentiának minden részeiből, a' Jus Canonicumon kívül, a' közönséges, és Hazai Historiákból, a' Sublimior Mathesisből, és az egész Physicából eleibe tett kérdésekre, oly ditséretessen felelt, a' mint egy igen szorgalmatos, éles elméjü, és magát egészfén a' tanulásnak szentelt Ifiútól várni lehet: ditséretes próbáját annak utánna egy deák Oratióval rekesztette-bé, melyben a' Tudományoknak hasznos voltát fontossann elő-adta, és Tifzteletes *Tanító* től, *Cégymestere* egész *Litanió* Clifúságtól el-bútsuzott. Mind ezek utánn végre a' Rector egy olyan érzékeny Deák beszéddel botsátotta el ezen Mélt. Uri Ifiat, mellynél sem magának egy Ifiúnak, sem Tanuló-társainak hasznokra szebbet nem mondhatna —" *Emensus es studium litterarium biennii spatio inclusum; breve illud quidem, si tempore, at longum satis si laborum exantlatorum utilitate et profectibus metiamur — — — Utinam quod apud nos erexisti pietatis, diligentiae, et virtutis monumentum, in exemplum eat, et studium virtutis in animum civium nostrorum accendat 's. a. t.* Ezen néhány szókat tarthattam-meg: sajnálom, hogy egészfén le nem irhatom. Boldog Haza! mely fő rángu Ifiaid között, ilyeneket szemlélhetsz. Szereptsés oskola! mely Hazádnak Oflzlopaivá illy jó reménységü ifiakat nevelhetsz. Nagy érdemü *Tanító!* a' ki ezen Méltóságos ifiúnak gyermek-ségétől fogva vezérlője voltál, a' köz jónak el-lensége az, a' ki tölled a' tartozó tifzteletet meg-tagadja." —